

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'

Κείμενο 1

(Η Τζίνα, ο Γιάννης, ο Μιχάλης και η Αλεξάνδρα έχουν βγει για καφέ και συζητούν. Η Αλεξάνδρα, που είναι Ελληνοκαναδέζα, τους διηγείται τις εμπειρίες της από τις πρώτες επισκέψεις της στην Ελλάδα).

- Αλεξάνδρα: Θυμάμαι την πρώτη φορά που ήρθα στην Ελλάδα, πριν από έξι χρόνια. Οι γονείς μου έμειναν στο πατρικό μας σπίτι και εγώ, **επειδή ήθελα παρέα**, στο σπίτι του ξάδερφού μου, του Πέτρου. Αυτός, τότε, ήταν φοιτητής και συνομήλικός μου. Δεν μπορείτε να φανταστείτε την έκπληξη που είχα νιώσει τότε, όταν είδα πως ακούγαμε σχεδόν την ίδια μουσική!
- Μιχάλης: Κατάλαβα! Θα νόμιζες κι εσύ πως όλοι οι Έλληνες ανεξαρτήτως ηλικίας ακούνε ή κλαρίνο ή μπουζούκι!
- Τζίνα: Και πως τα βράδια χορεύουν συρτάκι σαν τον Ζορμπά και σπάνε πιάτα;
- Αλεξάνδρα: Εντάξει, όχι κι έτσι! Πάντως, δεν περίμενα να ακούμε τα ίδια συγκροτήματα. Βλέπετε, η μόνη πηγή πληροφόρησης για την Ελλάδα ήταν η μάνα μου και αυτή, **επειδή είχε φύγει από την Ελλάδα παιδάκι**, είχε μείνει κολλημένη στη δεκαετία του '60.
- Γιάννης: Μπα, δεν νομίζω ότι φταίει μόνο αυτό. Για χρόνια ολόκληρα αυτή η εικόνα διαδιδόταν στον κόσμο για την Ελλάδα: το συρτάκι και το μπουζούκι!
- Μιχάλης: Αφού για τις περισσότερες χώρες το ίδιο συμβαίνει, για την Ελλάδα σε πείραξε; 'Η μήπως νομίζεις ότι σε όλη την Ισπανία χορεύουν φλαμένκο και στην Πορτογαλία τραγουδάνε κάθε μέρα φάντος;

- Τζίνα: Εμένα, πάντως, με ενοχλεί το γεγονός να υπάρχουν όλες αυτές οι φολκλωρικές και στερεοτυπικές εικόνες για κάθε λαό. Στο κάτω κάτω της γραφής, η ψυχαγωγία είναι εντελώς προσωπικό θέμα, σωστά;
- Αλεξάνδρα: Συμφωνώ απολύτως, αλλά η ψυχαγωγία που προτιμά η πλειοψηφία ενός λαού δείχνει κάτι για την ψυχοσύνθεση αυτού του λαού.
- Γιάννης: Ωχ! Το επίπεδο της συζήτησης έχει ανεβεί επικίνδυνα για την ψυχοσύνθεσή μου και, **μιας και απόψε θέλω να διασκεδάσω και όχι να ψυχαγωγηθώ**, πάμε σε εκείνο το καινούργιο κλαμπ που σας έλεγα; Θα παίξει απόψε ένας πολύ γνωστός ντιτζέι.
- Μιχάλης: Μέσα στο πνεύμα της συζήτησης ο Γιάννης μας, όπως πάντα!

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- συνομήλικος: επίθετο, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (συνομήλικος, -η-ο)
- ανεξαρτητως: τροπικό επίρρημα
- πηγή: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η πηγή)
- πληροφόρησης: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η πληροφόρηση)
- κολλημένη: μετοχή, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής, μεσοπαθητικού παρακειμένου, του ρήματος κολλιέμαι, (κολλημένος, -η-ο)
- διαδίδοταν: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου παρατατικού, μεσοπαθητικής φωνής (διαδίδομαι)
- φολκλωρικές: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (φολκλωρικός, -ή-ό)
- στερεοτυπικές: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (στερεοτυπικός, -ή-ό)
- στο κάτω κάτω της γραφής: έκφραση
- ψυχαγωγία: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η ψυχαγωγία)
- απολύτως: τροπικό επίρρημα
- πλειοψηφία: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η πλειοψηφία)
- λαού: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (ο λαός)
- ψυχοσύνθεση: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η ψυχοσύνθεση)

- επίπεδο: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (το επίπεδο)
- να διασκεδάσω: ρήμα, α' ενικού προσώπου, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, ενεργητικής φωνής (διασκεδάζω)
- να ψυχαγωγηθώ: ρήμα, α' ενικού προσώπου, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, μεσοπαθητικής φωνής (ψυχαγωγούμαι)
- πνεύμα: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το πνεύμα)

Επεξεργασία κειμένου 1

Σωστό ή λάθος;

1. Τα φάντος είναι χαρακτηριστικά τραγούδια της Ισπανίας.
2. Όταν πρωτοήρθε η Αλεξάνδρα στην Ελλάδα, ένωσε έκπληξη με τη μουσική που άκουγε ο ξάδερφός της.
3. Η Αλεξάνδρα πιστεύει ότι μπορούμε να μάθουμε πολλά πράγματα για έναν λαό από την ψυχαγωγία που επιλέγει αυτός.
4. Για την Τζίνα η ψυχαγωγία είναι ομαδική υπόθεση.
5. Ο Γιάννης προτείνει να πάνε σε μια συναυλία απόψε.

Λεξιλογική άσκηση κειμένου 1**Επίλεξε το σωστό.**

1. Η ταινία στόμα με στόμα, αν και οι κριτικοί δεν ασχολήθηκαν ιδιαίτερα μαζί της.
α. μεταδόθηκε β. διαδόθηκε γ. παραδόθηκε
2. Με τον Γιάννη ήμαστε μαζί στην ίδια τάξη. Είμαστε
α. συνομήλικοι β. συνάδελφοι γ. σύμμαχοι
3. Δεν είχε καλή, διότι ήταν απομονωμένος από όλους κι έτσι δεν ήξερε τι γινόταν στην πόλη.
α. πληροφόρηση β. είδηση γ. εμπειρία
4. Πώς εσείς στον Καναδά; Σας αρέσει να βγαίνετε έξω;
α. ψυχαγωγείτε β. διαδίδετε γ. διασκεδάζετε
5. Η των Ελλήνων μετά τα είκοσι πέντε ακούει κυρίως ελληνική μουσική, αλλά βλέπει αμερικανικές ταινίες.
α. ομάδα β. ψυχοσύνθεση γ. πλειοψηφία

Κείμενο 2

Ο Φώτης χαλάρωνε στην αιώρα με το πληκτρολόγιο του υπολογιστή στο χέρι. Απέναντί του, η οθόνη του υπολογιστή τον έθετε ενώπιον ενός σημαντικού προβλήματος. Ο Θεός πρέπει να είναι πάντα καλός ή μπορεί να κάνει και την πλάκα του; Έχοντας τον ρόλο του Θεού στο συγκεκριμένο ψηφιακό παιχνίδι, είχε να αντιμετωπίσει τα δίκαια αιτήματα μερικών εκατοντάδων πιστών του, συν τις προκλήσεις των αντίπαλων θεών και των δικών τους πιστών. Πάντα υπάρχουν αναστολές. Γιατί δεν μπορούμε να σκοτώνουμε όσους θέλουμε, όποτε θέλουμε; Αφού το παιχνίδι μάς δίνει την ευκαιρία, γιατί δεν το κάνουμε; **Επειδή δεν είναι σωστό**; Τι θα πει ηθική; Αφού μπορούμε. Ποια η θέση του Θεού; Πρέπει να σφίξει τα λουριά, θυσιάζοντας τη βολή και ίσως τη ζωή κάποιων αθών πιστών ή ακολουθώντας την αιώνια χριστιανική Αγάπη για τον συνάνθρωπο να νουθετήσει, να πάρει από το χεράκι την ανθρωπότητα; Ένας πλανητάρχης γεννιέται. Του άρεσε αυτό. Βγήκε από το παιχνίδι. Άναψε και τσιγάρο.

Τα παιχνίδια στο κομπιούτερ ήταν αυτό που πάνω απ' όλα απολάμβανε στη ζωή. Ήταν ολόκληροι κόσμοι, σκληροί, αληθινοί, κόσμοι κατασκευασμένοι από υπέροχα γραφικά και αυτός ήταν ο Ήρωας, ο Θεός, ο Νικητής. Ή τουλάχιστον έπρεπε να γίνει. Ήταν -το κυριότερο- ένας κόσμος ελεγχόμενος, αν και συναισθηματικά πλήρης. Υπήρχε χαρά, λύπη, θυμός, τύψεις, υπήρχαν όλα. Και πάνω απ' όλα υπήρχε αυτός. Που ξεκινούσε με ένα όπλο, με ένα στρατό, με ένα φίλο, με τίποτα και κατέληγε να εξουσιάζει χιλιάδες όπλα, στρατούς, φίλους. Μια ολόκληρη πόλη θα χανόταν, **επειδή αυτός θα την εγκατέλειπε στην τύχη της**. Μια άλλη θα σωζόταν, **αφού αυτός θα έδειχνε ενδιαφέρον**. Έτσι απλά. Και ύστερα υπάρχουν εκείνα τα μαγικά κουμπιά, με τα οποία μπορείς να κλέψεις. Ειδικά κουμπιά, με τα οποία, ως εκ θαύματος, αποκτάς όπλα που δεν έχεις, δύναμη που δεν έχεις, ζωή την ώρα που πεθαίνεις.

Ο Φώτης κοίταξε γύρω του και χαλάρωσε. Ο κόσμος ήταν ένα παιχνίδι εικονικής πραγματικότητας. Μόνο που δεν μπορούσε να βγει, να το αφήσει. Η ζωή έχει καλύτερα γραφικά, αλλά δεν έχει εκείνα τα μαγικά κουμπιά, με τα οποία μπορείς να αποκτήσεις ό,τι επιθυμείς...

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- χαλάρωνε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου παρατατικού, ενεργητικής φωνής (χαλαρώνω)
- αιώρα: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η αιώρα)
- έθετε ενώπιον: έκφραση
- να κάνει και την πλάκα του: έκφραση
- ψηφιακό: επίθετο, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ψηφιακός, -ή-ό)
- αιτήματα: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το αίτημα)
- προκλήσεις: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η πρόκληση)

- αντίπαλων: επίθετο, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης γενικής (αντίπαλος, -η-ο)
- αναστολές: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η αναστολή)
- να σφίξει τα λουριά: έκφραση
- θυσιάζοντας: μετοχή ενεστώτα, ενεργητικής φωνής (θυσιάζω)
- βολή: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η βολή)
- να νουθετήσει: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, ενεργητικής φωνής (νουθετώ)
- πλανητάρχης: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο πλανητάρχης)
- νικητής: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο νικητής)
- ελεγχόμενος: μετοχή, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής, μεσοπαθητικού ενεστώτα, του ρήματος ελέγχομαι (ελεγχόμενος, -η-ο)
- συναισθηματικά: τροπικό επίρρημα
- τύψεις: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η τύψη)
- κατέληγε: ρήμα, γ' ενικό πρόσωπο, οριστικής έγκλισης, χρόνου παρατατικού, ενεργητικής φωνής (καταλήγω)
- να εξουσιάζει: ρήμα, γ' ενικό πρόσωπο, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, ενεργητικής φωνής (εξουσιάζω)
- θα εγκατέλειπε: ρήμα, γ' ενικό πρόσωπο, δυνητικής οριστικής έγκλισης (θα + παρατατικός), ενεργητικής φωνής (εγκαταλείπω)
- ως εκ θαύματος: έκφραση

Επεξεργασία κειμένου 2

Σωστό ή λάθος;

1. Τα παιχνίδια στον υπολογιστή αρέσουν πολύ στον Φώτη, επειδή ο ρόλος του σε αυτά είναι πολύ σημαντικός.
2. Ο Φώτης δεν καπνίζει.
3. Ο κόσμος ενός ψηφιακού παιχνιδιού είναι απόλυτα ελεγχόμενος από τον παίκτη.

4. Όταν παίζεις ένα παιχνίδι στον υπολογιστή, μπορείς να αλλάξεις την πορεία του παιχνιδιού, χάρη σε κάποια ειδικά κουμπιά.
5. Η ζωή, για τον Φώτη, είναι ένα παιχνίδι εικονικής πραγματικότητας, που δεν σε αφήνει να βγεις από αυτό, ούτε να αποκτήσεις όσα θα ήθελες.

Λεξιλογική άσκηση κειμένου 1

Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις στη σωστή σειρά και στον σωστό τύπο.

εγκαταλείπω, θυσιάζω, καταλήγω, σφίγγω, εξουσιάζω

1. Ο κάθε άνθρωπος πρέπει να τον εαυτό του και μόνο.
2. Η ομιλία άρχισε με μια μικρή εισαγωγή, συνεχίστηκε με την ανάπτυξη του θέματος και με ένα γενικό συμπέρασμα.
3. Καθώς ο τυφώνας πλησίαζε, οι αρχές ειδοποίησαν τους κατοίκους να την πόλη.
4. Οι αρχαίοι Έλληνες, όπως και άλλοι λαοί, στους θεούς τους.
5. Όταν τον είδε, τον συγκινημένος στην αγκαλιά του.

Κείμενο 3 - Πολιτισμός

Έχετε ανάγκη ψυχή τε και σώματι από διακοπές, αλλά το... πορτοφόλι σας έχει άλλη γνώμη; Θέλετε να ταξιδέψετε σε όλο τον κόσμο με ελάχιστα έξοδα; Ορέγεστε να επισκεφτείτε τη χώρα των ονείρων σας, αλλά η προοπτική ότι θα δείτε τα αξιοθέατά της πίσω από τα παράθυρα του τουριστικού λεωφορείου, φορώντας κίτρινο καπελάκι εσείς κι άλλοι τριάντα για να μη σας χάνει ο ξεναγός, σας ανατριχιάζει; Λατρεύετε την περιπέτεια; Μάλλον ήρθε η ώρα να γίνετε ένας «μπάκπακερ», δηλαδή ένας ταξιδιώτης με σακίδιο.

Όπως λέει ένας φανατικός του είδους, πρόκειται για έναν εναλλακτικό τρόπο τουρισμού, που είναι πραγματικά εθιστικός. Είσαι εσύ και το σακίδιό σου, που μέσα έχει ό,τι χρειάζεσαι. Ζεις την απόλυτη ελευθερία. Κάνεις ό,τι θες, πας όπου θες, ορίζεις εσύ την πορεία σου και είναι απίστευτα διασκεδαστικό! Γνωρίζεις περίεργο κόσμο, καταλήγεις σε παράξενες πόλεις, ανακαλύπτεις μέρη καταπληκτικά, που κανένας οδηγός δεν αναφέρει και όλα αυτά φτιάχνουν τις καλύτερες ιστορίες για να διηγηθείς μετά! Στον δρόμο είσαι μακριά από τη ρουτίνα, ζεις τον κόσμο από μέσα, σαν να είσαι και συ μέρος αυτού, και όχι σαν τουρίστας που βλέπει τα πάντα γύρω του από τον φακό της κάμεράς του.

Όσοι αποφασίζουν να ταξιδέψουν έτσι πρέπει να είναι προετοιμασμένοι όχι μόνο από άποψη υλικών προμηθειών, αλλά και ψυχολογικά, επειδή σε ένα τέτοιο ταξίδι μπορούν να τους συμβούν τα πάντα. Μπορεί να μείνουν σε παραμυθένιες παραλίες, κάτω από φοίνικες, μέσα σε σπηλιές ή καλύβες, σε πλατείες ή πάρκα, σε μοναστήρια ή σε σπίτια ντόπιων. Θα γνωρίσουν άπειρο κόσμο από όλο τον κόσμο και θα αποκομίσουν εμπειρίες, που δεν συγκρίνονται με όλα τα λεφτά του κόσμου.

Μικρή συμβουλή: Πριν ξεκινήσετε, αποφασίστε ποια είναι τα πράγματα που θέλετε να πάρετε μαζί σας και το χρηματικό ποσό που φαντάζεστε ότι θα χρειαστείτε και, μόλις το κάνετε αυτό, θα πακετάρετε μόνο τα μισά από αυτά τα πράγματα και θα πάρετε μαζί σας τα διπλά λεφτά!!!

Επεξεργασία κειμένου 3

Σωστό ή λάθος;

1. Το να ταξιδεύεις με σακίδιο, είναι ένας καλός τρόπος να επισκεφτείς τα μέρη των ονείρων σου με λίγα χρήματα.
2. Όταν ταξιδεύεις με αυτόν τον τρόπο, δεν έχεις μεγάλη ελευθερία κινήσεων.
3. Μια καλή συμβουλή είναι να πάρετε μαζί σας τα διπλά πράγματα και τα διπλά λεφτά από ό,τι υπολογίζατε.
4. Ένα τέτοιο ταξίδι μπορεί να κρύβει πολλά απρόοπτα.
5. Η διαμονή είναι πάντα μια περιπέτεια, όταν ταξιδεύεις με σακίδιο.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία****Αιτιολογικές προτάσεις**

Αιτιολογικές είναι οι προτάσεις που φανερώνουν την αιτία, για την οποία γίνεται ό,τι δηλώνει η κύρια πρόταση.

Εισάγονται με τους αιτιολογικούς συνδέσμους γιατί, διότι, επειδή, αφού ή με λέξεις και εκφράσεις, που χρησιμοποιούνται ως αιτιολογικοί σύνδεσμοι (καθώς, μια και, μια που, που = επειδή, διότι, γιατί).

Έχουν άρνηση δεν.

Ανάλογα με το περιεχόμενό τους εκφέρονται με **απλή οριστική** (α-δ), με **δυνητική οριστική** (ε), ή με **πιθανολογική οριστική** (στ).

Παραδείγματα:

- α) Στενοχωριόταν, **που** του μίλησαν άσχημα.
- β) Νευρίασε, **επειδή** τον κορόιδεψε.
- γ) Τον χώρισα, **αφού** δεν με αγαπούσε.
- δ) **Καθώς** δεν είχε κάτι άλλο να πει, έφυγε.
- ε) Του έχει υποχρέωση, **μια και** χωρίς αυτόν δεν θα 'κανε τίποτε.
- στ) Να ρωτήσουμε τον αδελφό του, **γιατί** μόνο αυτός θα ξέρει.

Αιτιολογικές προτάσεις εισάγονται και με το για να (= επειδή) και εκφέρονται με υποτακτική (άρνηση μην):

Παράδειγμα: Για να μη διαβάξει όσο πρέπει, απορρίφθηκε στις εξετάσεις του.

Ως αιτιολογικός χρησιμοποιείται κάποτε και ο σύνδεσμος και:

Παράδειγμα: Φύγε τώρα και δεν έχω καιρό.

2. Ασκήσεις

1. Βάλε ✓ στους αιτιολογικούς συνδέσμους.

ότι		επειδή		πριν	
αφού		μήπως		διότι	
αν και		όταν		μια και	
ούτε		καθώς		ώστε	

2. Επίλεξε τον σωστό σύνδεσμο.

1. Δεν πρόκειται να πάμε στο εστιατόριο αν και / μόλις / καθώς δεν έχουμε χρήματα.
2. Χαίρομαι πολύ μήπως / που / ότι θα έρθεις μαζί μας.
3. Ώστε / Διότι / Αφού δεν υπήρχαν περιθώρια επιλογής, γίνεται αποδεκτή από όλους η πρότασή του.
4. Είναι δύσκολο για τους ντόπιους να καταλάβουν τους τουρίστες, δηλαδή / μια και / ώστε ούτε τη γλώσσα γνωρίζουν ούτε τη νοοτροπία.
5. Είναι πάντα κουρασμένος μολονότι / που / γιατί δεν κοιμάται τα βράδια.

3. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά.

1. το / ζέστη / έκανε / Άνοιξε / παράθυρο / γιατί
.....
2. λέω / κρατάς / δεν / τίποτα / ξέρεις / μυστικά / να / σου / Δεν / αφού
.....
3. να / γιατί / τράπεζα / η / έπρεπε / ήταν / κλειστή / ξαναπάμε
.....
4. του / πολύ / Επειδή / πονάει / ήπιαμε / κεφάλι / το
.....
5. πολλές ώρες / τα / γιατί / γονείς / απουσιάζουν / παιδιά / παραπονιούνται / οι / τους
.....

4. Σωστό ή λάθος;

1. Γιατί ήμουν κουρασμένη, έμεινα στο σπίτι.
2. Δεν μπορεί να έρθει μαζί μας στο πάρτι, μια και πρέπει να δουλέψει.
3. Θύμωσα επειδή μου μίλησε άσχημα.
4. Διότι δεν έχεις αρκετά λεφτά, μην αγοράσεις καινούργιο αυτοκίνητο τώρα.
5. Αφού δεν ξέρεις καλά αγγλικά, είναι δύσκολο να καταλάβεις αυτή την ταινία.

5. Συνδύασε τις δύο στήλες.

1. Κόβοντας το κάπνισμα θα φαίνεστε νεότεροι	α) επειδή το κάνουν όλοι στην παρέα τους.
2. Πολλοί νέοι δεν θέλουν να σταματήσουν το κάπνισμα για να μην παχύνουν,	β) επειδή το κάπνισμα αυξάνει τις ρυτίδες.
3. Πάρα πολλοί νέοι καπνίζουν	γ) επειδή μετά από ένα χρόνο αποχής από το κάπνισμα, ο κίνδυνος εμφάνισης καρδιοπαθειών μειώνεται κατά 50%.
4. Σταματώντας το κάπνισμα οι κίνδυνοι για την υγεία σας θα μειωθούν,	δ) επειδή είναι νευρικοί.
5. Μερικοί καπνιστές λένε ότι καπνίζουν	ε) επειδή νομίζουν ότι το κάπνισμα διατηρεί κομψή γραμμή.

6. Άκουσε και επανάλαβε.

1. Στο κάτω κάτω της γραφής, η ψυχαγωγία είναι εντελώς προσωπικό θέμα, σωστά;
2. Θα νόμιζες κι εσύ πως όλοι οι Έλληνες, ανεξαρτήτως ηλικίας, ακούνε ή κλαρίνο ή μπουζούκι!
3. Μέσα στο πνεύμα της συζήτησης ο Γιάννης μας, όπως πάντα!
4. Μια ολόκληρη πόλη θα χανόταν, επειδή αυτός θα την εγκατέλειπε στην τύχη της.
5. Μάλλον ήρθε η ώρα να γίνετε ένας «μπάκπακερ», δηλαδή ένας ταξιδιώτης με σακίδιο.

ΜΕΡΟΣ Γ'**Παιχνιδόλεξα****1. Σταυρόλεξο**

Συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή λέξη και, στη συνέχεια, λύσε το σταυρόλεξο.

1. Χαίρομαι πάρα πολύ που/ όταν/ σαν μου έγραψες αμέσως.
2. Ας συνεχίσουμε τη συζήτησή μας αφού/ μόλις/ μήπως το ζητάτε.
3. Πρέπει να ρωτήσουμε τον καθηγητή μας, ειδάλλως/ ενώ /γιατί μόνο αυτός μπορεί να μας ενημερώσει.
4. Σας ευχαριστούμε πολύ που/ αφού/ αν/, χωρίς τη βοήθειά σας, δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα.
5. Θυμώνει εύκολα, επειδή/ επιτέλους/ δηλαδή δεν του αρέσει να ακούει την αλήθεια.

						5		
					1			
			2					
	3							
4								

2. Κρεμάλα

1. Βρίσκομαι σε κατάσταση φυσικής άνεσης και ψυχικής ηρεμίας.
2. Αφήνω κάτι κάπου και φεύγω.
3. Περιγράφω, εκθέτω προφορικά ή γραπτά κάποιο γεγονός.

1. Χ _____
2. Ε _____
3. Δ _____

3. Παζλ

1. Η Ελληνοκαναδέζα Αλεξάνδρα
 - α. έχει μεγαλώσει στην Ελλάδα.
 - β. έχει σπουδάσει στην Ελλάδα.
 - γ. έχει έρθει στην Ελλάδα, στους συγγενείς της.
2. Στερεοτυπική εικόνα για τους Έλληνες αποτελεί
 - α. το φλαμένκο.
 - β. τα φάντος.
 - γ. το συρτάκι.

3. Για τη Τζίνα η ψυχαγωγία είναι
- προσωπικό θέμα.
 - κοινωνικό θέμα.
 - θέμα της πλειοψηφίας ενός λαού.
4. «Μπάκπακερ» σημαίνει
- να μένεις πάντα στα καλύτερα ξενοδοχεία.
 - να ταξιδεύεις μόνο με το σακίδιό σου.
 - να ταξιδεύεις με οργανωμένες ομάδες.
5. Ταξιδεύοντας με σακίδιο,
- βλέπεις τον κόσμο από τον φακό της κάμεράς σου.
 - μπορεί σου συμβούν τα πάντα.
 - κοιτάζεις τα αξιοθέατα από τα παράθυρα του τουριστικού λεωφορείου.

4. **Λαγός και Χελώνα**

Γράψε την Υποτακτική παθητικού αορίστου των παρακάτω ρημάτων.

να ψυχαγωγήσω, να μεταδώσω, να πληροφορήσω, να προκαλέσω, να θυσιάσω, να εξουσιάσω, να εγκαταλείψω, να εθίσω, να προμηθεύσω, να συγκρίνω

5. **Γραφομηχανή**

συνομήλικος, ανεξαρτήτως, πληροφόρηση, απολύτως, πλειοψηφία, ψυχοσύνθεση, σύμμαχοι, αιτήματα, πλανητάρχης, θυσιάζοντας, ελεγχόμενος, τύψεις, ανατριχιάζει, εναλλακτικό, εθιστικός, καταλήγει, καλύβες, παραμυθένιες, εμπειρίες, μεταδόθηκε

6. Ποίημα

Άκουσε και συμπλήρωσε.

Κρουαζιέρα

(στίχοι, μουσική: Βαγγέλης Γερμανός)

Το πλοίο θα σαλπάρει το βραδάκι,
 πάρε το μετρό για Πειραιά.
 Μέσα στο γλυκό
 να πάμε κρουαζιέρα στα νησιά.
 Στο κύμα θ' αρμενίζει το βαπόρι,
 τ' αγέρι θα μας παίρνει τα μαλλιά.
 Θα γίνουμε στον έρωτα μαστόροι
 κι οι σκέψεις θα σαν πουλιά.

Κρουαζιέρα θα σε πάω,
 γιατί σε νοιάζομαι και σ' αγαπάω,
 Μύκονο και Σαντορίνη
 σαν ερωτευμένοι πιγκουΐνοι.

Άσε τον παλιόκοσμο να σκούζει
 σε πλαζ, εστιατόρια, πανσιόν.
 Εμείς με σλίπινγκ μπαγκ και με
 θα κάνουμε το γύρο των νησιών.
 θα κολυμπάμε στ' ακρογιάλια,
 τον ήλιο θ' αντικρίζουμε ανφάς.
 Θα σ' έχω σαν κινέζικη
 και στο γραφείο δε θα ξαναπάς.

Κρουαζιέρα θα σε πάω,
 γιατί σε νοιάζομαι και σ' αγαπάω,
 Μύκονο και Σαντορίνη
 σαν ερωτευμένοι πιγκουΐνοι.

ΜΕΡΟΣ Δ'**Λεξικό Ενότητας**

- συνομήλικος, -η, -ο: αυτός που έχει την ίδια ηλικία με άλλον ή άλλους
Δεν είχε κανένα φίλο συνομήλικο. Όλοι ήταν μεγαλύτεροί του στην παρέα.

συνομήλικος	συνομήλικη	συνομήλικο
συνομήλικου	συνομήλικης	συνομήλικου
συνομήλικο	συνομήλικη	συνομήλικο
συνομήλικε	συνομήλικη	συνομήλικο
συνομήλικοι	συνομήλικες	συνομήλικά
συνομήλικων	συνομήλικων	συνομήλικων
συνομήλικους	συνομήλικες	συνομήλικά
συνομήλικοι	συνομήλικες	συνομήλικά

- ανεξαρτήτως: χωρίς να εξαρτάται από κάτι άλλο, ασχέτως
Το έργο ήταν κατάλληλο για όλους, ανεξαρτήτως ηλικίας.
- πηγή η: οποιοσδήποτε ή οτιδήποτε δίνει συνεχώς και ανεξάντλητα κάτι
Αυτός είναι μοναδική πηγή ανεκδότων.

η πηγή	οι πηγές
της πηγής	των πηγών
την πηγή	τις πηγές
- πηγή	- πηγές

- πληροφόρηση η: η παροχή και πρόσληψη πληροφοριών γύρω από πράξεις, ιδέες κλπ.
Οι δημοσιογράφοι πρέπει να παρέχουν αντικειμενική πληροφόρηση στο κοινό.

η πληροφόρηση
της πληροφόρησης
την πληροφόρηση
- πληροφόρηση

- είμαι κολλημένος, -η, -ο: παρουσιάζω εμμονή σε κάτι
Είναι κολλημένος σε αυτές τις παλιές ιδέες και δεν μπορεί να σκεφτεί διαφορετικά.
- διαδίδομαι: αποκτώ μεγάλη δημοσιότητα, γίνομαι ευρύτερα γνωστός στις μάζες (διαδίδομαι, διαδίδομαι, διαδόθηκα, θα διαδίδομαι, θα διαδοθώ, έχω διαδοθεί, είχα διαδοθεί, θα έχω διαδοθεί)
Η είδηση διαδόθηκε σαν αστραπή από όλα τα τηλεοπτικά δίκτυα.
- φολκλορικός, -ή, -ό: αυτός που συσχετίζεται με τον παραδοσιακό λαϊκό πολιτισμό, αλλά και αυτός που τον μιμείται με ψεύτικο, επιτηδευμένο τρόπο

Το φολκλορικό ντύσιμο είναι πολύ στη μόδα φέτος το καλοκαίρι.

φολκλορικός
φολκλορικού
φολκλορικό
φολκλορικό

φολκλορική
φολκλορικής
φολκλορική
φολκλορική

φολκλορικό
φολκλορικού
φολκλορικό
φολκλορικό

φολκλορικοί
φολκλορικών
φολκλορικούς
φολκλορικοί

φολκλορικές
φολκλορικών
φολκλορικές
φολκλορικές

φολκλορικά
φολκλορικών
φολκλορικά
φολκλορικά

- στερεοτυπικός, -ή, -ό: αυτός που χαρακτηρίζει τα μέλη μιας ομάδας ανθρώπων (εθνικής, κοινωνικής κλπ.) και βασίζεται σε γενικεύσεις υπερβολικές και αυθαίρετες *Ιδέες σαν αυτήν είναι στερεοτυπικές και φανερώνουν ότι δεν γνωρίζεις σε βάθος το θέμα.*

στερεοτυπικός
στερεοτυπικού
στερεοτυπικό
στερεοτυπικό

στερεοτυπική
στερεοτυπικής
στερεοτυπική
στερεοτυπική

στερεοτυπικό
στερεοτυπικού
στερεοτυπικό
στερεοτυπικό

στερεοτυπικοί
στερεοτυπικών
στερεοτυπικούς
στερεοτυπικοί

στερεοτυπικές
στερεοτυπικών
στερεοτυπικές
στερεοτυπικές

στερεοτυπικά
στερεοτυπικών
στερεοτυπικά
στερεοτυπικά

- στο κάτω κάτω της γραφής: σε τελική ανάλυση
Στο κάτω κάτω της γραφής δεν έκανε και κανένα έγκλημα. Απλά ερωτεύτηκε.
- ψυχαγωγία η: η απαιτητική και διδακτική συγχρόνως ικανοποίηση της ψυχής μέσα από ποικίλες δραστηριότητες υψηλής ποιότητας
Σήμερα η λέξη ψυχαγωγία έχει χάσει το αληθινό νόημά της, αφού σπάνια η ψυχή μας συμμετέχει σε όσα κάνουμε.

η ψυχαγωγία
της ψυχαγωγίας
την ψυχαγωγία
- ψυχαγωγία

- απολύτως: εντελώς, στον μέγιστο βαθμό
Ήταν απολύτως σίγουρες για αυτά που έλεγαν.
- πλειοψηφία η: ο μεγαλύτερος αριθμός των μελών ενός συνόλου
Το νομοσχέδιο ψηφίστηκε με άνετη πλειοψηφία.

η πλειοψηφία

οι πλειοψηφίες

της πλειοψηφίας	των πλειοψηφιών
την πλειοψηφία	τις πλειοψηφίες
- πλειοψηφία	- πλειοψηφίες

- λαός ο: το σύνολο των ανθρώπων που κατοικούν σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και συνήθως έχουν κοινά χαρακτηριστικά (γλώσσα, θρησκεία, παραδόσεις)
Ο λαός της Αθήνας γνωρίζει πολύ καλά τα δικαιώματά του και θα παλέψει για αυτά.

ο λαός	οι λαοί
του λαού	των λαών
τον λαό	τους λαούς
- λαέ	- λαοί

- ψυχοσύνθεση η: το σύνολο των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που δείχνουν τον ψυχισμό ενός ατόμου ή συνόλου, η ιδιοσυγκρασία, η νοοτροπία
Η ψυχοσύνθεσή της είναι εντελώς διαφορετική από αυτήν του αδερφού της, αν και είναι δίδυμοι.

η ψυχοσύνθεση
της ψυχοσύνθεσης
την ψυχοσύνθεση
- ψυχοσύνθεση

- επίπεδο το: η βαθμίδα σε ορισμένη κλίμακα, η ποιότητα
Το επίπεδο των μαθημάτων ήταν τόσο υψηλό που δεν μπορούσα να παρακολουθήσω και έτσι άλλαξα τμήμα.

το επίπεδο	τα επίπεδα
του επιπέδου	των επιπέδων
το επίπεδο	τα επίπεδα
- επίπεδο	- επίπεδα

- διασκεδάζω: ενεργώ ώστε να έρθω σε κατάσταση ευθυμίας, ευχάριστης διάθεσης (διασκεδάζω, διασκεδάζα, διασκεδάσα, θα διασκεδάζω, θα διασκεδάσω, έχω διασκεδάσει, είχα διασκεδάσει, θα έχω διασκεδάσει)
Το πάρτι ήταν τόσο βαρετό που κανείς δεν διασκεδάσε πραγματικά.

- ψυχαγωγούμαι: παρέχω στον εαυτό μου ψυχική ικανοποίηση, ψυχαγωγία, μέσα από ποικίλες δραστηριότητες υψηλής ποιότητας (ψυχαγωγούμαι, ψυχαγωγούμουν, ψυχαγωγήθηκα, θα ψυχαγωγούμαι, θα ψυχαγωγηθώ, έχω ψυχαγωγηθεί, είχα ψυχαγωγηθεί, θα έχω ψυχαγωγηθεί)
Οι αρχαίοι Αθηναίοι θεωρούσαν ότι, αν παρακολουθήσει κανείς έναν δραματικό αγώνα στο θέατρο, μπορεί να ψυχαγωγηθεί αληθινά.

- πνεύμα το: το βαθύτερο νόημα, το περιεχόμενο, σε αντίθεση με τη μορφή, τον τύπο

Το πνεύμα του νόμου ήταν αντίθετο με τέτοιες διαδικασίες.

το πνεύμα	τα πνεύματα
του πνεύματος	των πνευμάτων
το πνεύμα	τα πνεύματα
- πνεύμα	- πνεύματα

- επιλέγω: διακρίνω αυτόν που προτιμώ από ένα σύνολο (επιλέγω, επέλεγα, επέλεξα, θα επιλέγω, θα επιλέξω, έχω επιλέξει, είχα επιλέξει, θα έχω επιλέξει)
Την επέλεξαν ανάμεσα σε δεκαπέντε υποψήφιους εξαιτίας των εξαιρετικών προσόντων της.

- ομαδικός, -ή, -ό: αυτός που σχετίζεται με ένα σύνολο ανθρώπων, με πολλούς ανθρώπους μαζί, σε αντίθεση με αυτόν που σχετίζεται με ένα μόνο άτομο
Μου αρέσουν περισσότερο τα ομαδικά αθλήματα, γιατί μπορώ να μοιράζομαι έναν κοινό σκοπό με τους συμπαίκτες μου.

ομαδικός	ομαδική	ομαδικό
ομαδικού	ομαδικής	ομαδικού
ομαδικό	ομαδική	ομαδικό
ομαδικέ	ομαδική	ομαδικό

ομαδικοί	ομαδικές	ομαδικά
ομαδικών	ομαδικών	ομαδικών
ομαδικούς	ομαδικές	ομαδικά
ομαδικοί	ομαδικές	ομαδικά

- μεταδίδομαι: παίρνω διαστάσεις, εξαπλώνομαι από τον έναν στον άλλον, από το ένα σημείο στο άλλο (μεταδίδομαι, μεταδίδουν, μεταδόθηκα, θα μεταδίδομαι, θα μεταδοθώ, έχω μεταδοθεί, είχα μεταδοθεί, θα έχω μεταδοθεί)
Η φωτιά μεταδόθηκε γρήγορα και στα διπλανά σπίτια και σε λίγο όλο το τετράγωνο φλεγόταν.

- σύμμαχος ο: αυτός που πολεμά μαζί με άλλον εναντίον κοινού εχθρού
Ήμασταν απελπιστικά μόνοι στον αγώνα. Οι σύμμαχοί μας είχαν όλοι υποχωρήσει.

ο σύμμαχος	οι σύμμαχοι
του συμμάχου	των συμμάχων
τον σύμμαχο	τους συμμάχους
- σύμμαχε	- σύμμαχοι

- χαλαρώνω: βρίσκομαι σε κατάσταση φυσικής άνεσης και ψυχικής ηρεμίας, μειώνεται το άγχος και η ένταση που αισθάνομαι (χαλαρώνω, χαλάρωνα, χαλάρωσα, θα χαλαρώνω, θα χαλαρώσω, έχω χαλαρώσει, είχα χαλαρώσει, θα έχω χαλαρώσει)

Ένα ζεστό μπάνιο μπορεί να σε χαλαρώσει από όλη την ένταση της ημέρας.

- αιώρα η: δίχτυ ή ανθεκτικό ύφασμα στερεωμένο σε δύο δοκάρια ή κρεμασμένο από δύο σχοινιά, ώστε να χρησιμεύει ως κρεβάτι
Αυτό που ονειρεύομαι τώρα είναι μια αιώρα κρεμασμένη στη σκιά και ένα απαλό αεράκι να με κουνάει πέρα δώθε.

η αιώρα	οι αιώρες
της αιώρας	των αιωρών
την αιώρα	τις αιώρες
- αιώρα	- αιώρες

- θέτω ενώπιον: τοποθετώ κάποιον μπροστά ή απέναντι σε κάτι, ώστε να το αντιμετωπίσει
(θέτω, έθετα, έθεσα, θα θέτω, θα θέσω, έχω θέσει, είχα θέσει, θα έχω θέσει)
Κύρισι, σας θέτω ενώπιον των ευθυνών σας!

- κάνω την πλάκα μου: διασκεδάζω, κάνω κάτι για αστείο
Δεν είναι σωστό να χρησιμοποιείς τους ανθρώπους για να κάνεις την πλάκα σου!

- ψηφιακός, -ή, -ό: αυτός που αποθηκεύει και επεξεργάζεται δεδομένα με τη μορφή αριθμητικών ψηφίων ή διακεκριμένων σημείων
Οι ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές θα εξαφανίσουν το παραδοσιακό φιλμ.

ψηφιακός	ψηφιακή	ψηφιακό
ψηφιακού	ψηφιακής	ψηφιακού
ψηφιακό	ψηφιακή	ψηφιακό
ψηφιακέ	ψηφιακή	ψηφιακό
ψηφιακοί	ψηφιακές	ψηφιακά
ψηφιακών	ψηφιακών	ψηφιακών
ψηφιακούς	ψηφιακές	ψηφιακά
ψηφιακοί	ψηφιακές	ψηφιακά

- αίτημα το: οτιδήποτε διατυπώνεται ως απαίτηση ή επιθυμία προς ένα πρόσωπο ή μια υπηρεσία
Οι εργαζόμενοι κατέβηκαν σε απεργία με οικονομικά αιτήματα.

το αίτημα	τα αιτήματα
του αιτήματος	των αιτημάτων
το αίτημα	τα αιτήματα
- αίτημα	- αιτήματα

- πρόκληση η: κάθε ενέργεια που στοχεύει στο να κάνει τον αντίπαλο να αντιδράσει επιθετικά

Οι δύο πλευρές συμφώνησαν να αποφύγουν κάθε πρόκληση που θα μπορούσε να οδηγήσει σε περισσότερη ένταση.

η πρόκληση της πρόκλησης (προκλήσεως) την πρόκληση - πρόκληση	οι προκλήσεις των προκλήσεων τις προκλήσεις - προκλήσεις
--	---

- αντίπαλος, -η, -ο: αυτός που έρχεται αντιμέτωπος με κάποιον άλλον, που αγωνίζεται εναντίον κάποιου άλλου για το ίδιο θέμα ή σκοπό
Οι δύο αντίπαλες ομάδες μπήκαν στο γήπεδο και ο αγώνας άρχισε μετά το σφύριγμα του διαιτητή.

αντίπαλος αντίπαλου αντίπαλο αντίπαλε	αντίπαλη αντίπαλης αντίπαλη αντίπαλη	αντίπαλο αντίπαλου αντίπαλο αντίπαλο
αντίπαλοι αντίπαλων αντίπαλους αντίπαλοι	αντίπαλες αντίπαλων αντίπαλες αντίπαλες	αντίπαλα αντίπαλων αντίπαλα αντίπαλα

- αναστολές οι: η κατάσταση κατά την οποία εμποδίζεται μια δραστηριότητα ή μια μορφή έκφρασης από ψυχολογικά αίτια
Οι ηθικές αναστολές της την εμπόδισαν να είναι υποψήφια για τη θέση.

οι αναστολές των αναστολών τις αναστολές - αναστολές

- σφίγγω τα λουριά: περιορίζω την ελευθερία, δεν αφήνω ελεύθερο
Πρέπει να του σφίξεις λίγο τα λουριά όσο είναι μικρός, γιατί μετά δεν θα λογαριάζει κανέναν και τίποτα.
- θυσιάζω: στερούμαι με τη θέλησή μου ή προσφέρω κάτι για χάρη κάποιου συγκεκριμένου σκοπού
(θυσιάζω, θυσιάζα, θυσιάσα, θα θυσιάζω, θα θυσιάσω, έχω θυσιάσει, είχα θυσιάσει, θα έχω θυσιάσει)
Δεν θα θυσιάζαν με τίποτα τις διακοπές τους!
- βολή η: η άνεση, η απουσία κόπου και δυσκολίας
Θέλει τη βολή του και στην πόλη και στην εξοχή.

η βολή της βολής	οι βολές των βολών
---------------------	-----------------------

τη βολή	τις βολές
- βολή	- βολές

- νουθετώ: δίνω συμβουλές σε κάποιον για βελτίωση συμπεριφοράς ή διόρθωση σφάλματος
(νουθετώ, νουθετούσα, νουθέτησα, θα νουθετώ, θα νουθετήσω, έχω νουθετήσει, είχα νουθετήσει, θα έχω νουθετήσει)
Μας νουθετούσε όχι μόνο με λόγια αλλά με έργα.

- πλανητάρχης ο: (χαρακτηρισμός) ο πρόεδρος των ΗΠΑ ως ηγέτης της μόνης υπερδύναμης του πλανήτη μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης
Αναγνωρίζεται από όλο τον κόσμο ως ηγέτης, ένας σωστός πλανητάρχης.

ο πλανητάρχης του πλανητάρχη τον πλανητάρχη - πλανητάρχη	οι πλανητάρχες των πλανηταρχών τους πλανητάρχες - πλανητάρχες
---	--

- νικητής ο: το πρόσωπο που υπερισχύει σε κάθε είδους αναμέτρηση, που πετυχαίνει νίκη
Βγήκε νικητής στη μάχη με τον καρκίνο.

ο νικητής του νικητή τον νικητή - νικητή	οι νικητές των νικητών τους νικητές - νικητές
---	--

- ελεγχόμενος, -η, -ο: αυτός που βρίσκεται κάτω από την κυριαρχία κάποιου, που κατευθύνεται από κάποιον άλλον
Η ανεργία προς το παρόν είναι ελεγχόμενη, αλλά η πορεία της πρέπει να μας προβληματίσει όλους.

ελεγχόμενος ελεγχόμενου ελεγχόμενο ελεγχόμενε	ελεγχόμενη ελεγχόμενης ελεγχόμενη ελεγχόμενη	ελεγχόμενο ελεγχόμενου ελεγχόμενο ελεγχόμενο
--	---	---

ελεγχόμενοι ελεγχόμενων ελεγχόμενους ελεγχόμενοι	ελεγχόμενες ελεγχόμενων ελεγχόμενες ελεγχόμενες	ελεγχόμενα ελεγχόμενων ελεγχόμενα ελεγχόμενα
---	--	---

- συναισθηματικά: όσον αφορά τα συναισθήματα, τις ψυχικές διεγέρσεις
Οικονομικά δεν τα πήγαινα καλά, αλλά, συναισθηματικά, ήμουν στον έβδομο ουρανό.

- τύψεις οι: ο έλεγχος που κάνει σε κάποιον η συνείδηση για κακή πράξη του
Μετά τα άσχημα λόγια που μας είπε, γέμισε τύψεις και μας ζήτησε συγγνώμη.

η τύψη	οι τύψεις
της τύψης (τύψεως)	των τύψεων
την τύψη	τις τύψεις
-τύψη	- τύψεις

- καταλήγω: οδηγούμαι σε ένα συγκεκριμένο θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα ή συμπέρασμα
(καταλήγω, κατέληγα, κατέληξα, θα καταλήγω, θα καταλήξω, έχω καταλήξει, είχα καταλήξει, θα έχω καταλήξει)
Η συζήτηση κατέληξε σε άγριο τσακωμό.
- εξουσιάζω: ασκώ εξουσία σε κάποιον, είμαι κύριος, κυβερνώ, ελέγχω
(εξουσιάζω, εξουσιάζα, εξουσίασα, θα εξουσιάζω, θα εξουσιάσω, έχω εξουσιάσει, είχα εξουσιάσει, θα έχω εξουσιάσει)
Ο άνθρωπος, με την τεχνική πρόοδο, επιχειρεί να εξουσιάσει τη Φύση.
- εγκαταλείπω: αφήνω κάποιον ή κάτι οριστικά και αμετάκλητα, αδιαφορώ για την τύχη του
(εγκαταλείπω, εγκατέλειπα, εγκατέλειψα, θα εγκαταλείπω, θα εγκαταλείψω, έχω εγκαταλείψει, είχα εγκαταλείψει, θα έχω εγκαταλείψει)
Το πλοίο βυθιζόταν και ο καπετάνιος τούς διέταξε όλους να το εγκαταλείψουν και μπουν στις βάρκες.
- ως εκ θαύματος: σαν από θαύμα, απρόσμενα, χωρίς κανείς να το περιμένει
Αν και το αυτοκίνητό τους καταστράφηκε, αυτοί, ως εκ θαύματος, δεν έπαθαν το παραμικρό.
- ψυχή τε και σώματι: και με την ψυχή και με το σώμα, με κάθε δύναμη ψυχική και σωματική
Αφοσιώθηκε ψυχή τε και σώματι στον αγώνα. Δεν έβλεπε τίποτε άλλο παρά μόνο τη νίκη.
- ορέγομαι: κατέχομαι από έντονη επιθυμία για κάτι, λαχταρώ
(ορέγομαι, ορεγόμουν, ορέχτηκα, θα ορέγομαι, θα ορεχτώ, έχω ορεχτεί, είχα ορεχτεί, θα έχω ορεχτεί)
Αυτό που ορέγομαι τώρα, με τόση ζέση, είναι ένα λαχταριστό παγωτό.
- προοπτική η: η δυνατότητα για συγκεκριμένη εξέλιξη στο μέλλον
Με τόσα προσόντα είχε πολλές προοπτικές για επιτυχημένη καριέρα.

η προοπτική	οι προοπτικές
της προοπτικής	των προοπτικών

την προοπτική
- προοπτική

τις προοπτικές
- προοπτικές

- ανατριχιάζω: αισθάνομαι να σηκώνονται οι τρίχες μου και να σφίγγει το δέρμα μου από κρύο, τρόμο, φρίκη ή συγκίνηση
(ανατριχιάζω, ανατρίχιαζα, ανατρίχιασα, θα ανατριχιάζω, θα ανατριχιάσω, έχω ανατριχιάσει, είχα ανατριχιάσει, θα έχω ανατριχιάσει)
Η γάτα ανατρίχιασε όταν είδε μπροστά της τον αγριεμένο σκύλο.

- εναλλακτικός, -ή, -ό: αυτός που προκύπτει μετά από αμφισβήτηση ή μετά από προσπάθεια διαφορετικής προσέγγισης των παλιών και τυποποιημένων μορφών/δομών
Αγαπούσε πολύ τον εναλλακτικό κινηματογράφο, αλλά και κάθε μορφή τέχνης που ξέφευγε από τα καθιερωμένα.

εναλλακτικός
εναλλακτικού
εναλλακτικό
εναλλακτικέ

εναλλακτική
εναλλακτικής
εναλλακτική
εναλλακτική

εναλλακτικό
εναλλακτικού
εναλλακτικό
εναλλακτικό

εναλλακτικοί
εναλλακτικών
εναλλακτικούς
εναλλακτικοί

εναλλακτικές
εναλλακτικών
εναλλακτικές
εναλλακτικές

εναλλακτικά
εναλλακτικών
εναλλακτικά
εναλλακτικά

- εθιστικός, -ή, -ό: αυτός που προκαλεί εθισμό, εξάρτηση, αυτός που μας έχει γίνει συνήθεια και δεν μπορούμε να τον σταματήσουμε
Το αλκοόλ είναι μια από τις πιο εθιστικές ουσίες.

εθιστικός
εθιστικού
εθιστικό
εθιστικέ

εθιστική
εθιστικής
εθιστική
εθιστική

εθιστικό
εθιστικού
εθιστικό
εθιστικό

εθιστικοί
εθιστικών
εθιστικούς
εθιστικοί

εθιστικές
εθιστικών
εθιστικές
εθιστικές

εθιστικά
εθιστικών
εθιστικά
εθιστικά

- καταλήγω: φθάνω σε συγκεκριμένο τελικό σημείο
(καταλήγω, κατέληγα, κατέληξα, θα καταλήγω, θα καταλήξω, έχω καταλήξει, είχα καταλήξει, θα έχω καταλήξει)
Ο ποταμός κατέληγε στη θάλασσα μετά από τριάντα χιλιόμετρα μαγικής διαδρομής.

- διηγούμαι: περιγράφω γεγονός ή περιστατικό σε προφορικό ή γραπτό λόγο, αφηγούμαι, εξιστορώ

(διηγούμαι, διηγούμουν, διηγήθηκα, θα διηγούμαι, θα διηγηθώ, έχω διηγηθεί, είχα διηγηθεί, θα έχω διηγηθεί)
Μας τα διηγήθηκε όλα με κάθε λεπτομέρεια.

- προμήθεια η: ο εφοδιασμός, τα αποθέματα αναγκαίων αγαθών
Έκαναν μεγάλες προμήθειες σε νερό και τρόφιμα και μετά ξεκίνησαν το ταξίδι τους.

η προμήθεια	οι προμήθειες
της προμήθειας	των προμηθειών
την προμήθεια	τις προμήθειες
- προμήθεια	- προμήθειες

- παραμυθένιος, -α, -ο: αυτός που έχει μια ιδιότητα σε τέτοιο βαθμό που μόνο στη σφαίρα της φαντασίας και στα παραμύθια μπορεί να τη βρει κανείς
Το τοπίο είχε μια εξωπραγματική ομορφιά, παραμυθένια.

παραμυθένιος	παραμυθένια	παραμυθένιο
παραμυθένιου	παραμυθένιας	παραμυθένιου
παραμυθένιο	παραμυθένια	παραμυθένιο
παραμυθένιε	παραμυθένια	παραμυθένιο
παραμυθένιοι	παραμυθένιες	παραμυθένια
παραμυθένιων	παραμυθένιων	παραμυθένιων
παραμυθένιους	παραμυθένιες	παραμυθένια
παραμυθένιοι	παραμυθένιες	παραμυθένια

- φοίνικας ο: δέντρο ή θάμνος με ψηλό, κυλινδρικό κορμό, ίσιο και χωρίς κλαδιά, που καταλήγει σε θύσανο.
Οι φοίνικες είναι τα πιο χαρακτηριστικά δέντρα στην έρημο Σαχάρα.

ο φοίνικας	οι φοίνικες
του φοίνικα	των φοινίκων
τον φοίνικα	τους φοίνικες
- φοίνικα	- φοίνικες

- καλύβα η: πρόχειρη κατασκευή για κατοίκηση (με ξύλα, κλαδιά, χόρτα κ.λπ.)
Οι χωρικοί έμεναν σε στρογγυλές καλύβες φτιαγμένες από χόρτα και λάσπη.

η καλύβα	οι καλύβες
της καλύβας	των καλυβών
την καλύβα	τις καλύβες
- καλύβα	- καλύβες

- άπειρος, -η, -ο: αυτός που δεν έχει τέλος
Με τη γλώσσα μας μπορούμε να φτιάξουμε άπειρο αριθμό προτάσεων.

άπειρος	άπειρη	άπειρο
---------	--------	--------

άπειρου άπειρο άπειρε	άπειρης άπειρη άπειρη	άπειρου άπειρο άπειρο
άπειροι άπειρων άπειρους άπειροι	άπειρες άπειρων άπειρες άπειρες	άπειρα άπειρων άπειρα άπειρα

- αποκομίζω: κερδίζω, αποκτώ κάτι προς όφελός μου
(αποκομίζω, αποκόμιζα, αποκόμισα, θα αποκομίζω, θα αποκομίσω, έχω αποκομίσει, είχα αποκομίσει, θα έχω αποκομίσει)
Τα κέρδη που αποκόμισαν από εκείνη τη δουλειά ήταν πάρα πολλά.

- εμπειρία η: οτιδήποτε καταγράφεται ως προσωπικό βίωμα και εντυπώνεται ως γνώση
Το ταξίδι σε αυτά τα εξωτικά μέρη ήταν μια καταπληκτική εμπειρία.

η εμπειρία της εμπειρίας την εμπειρία - εμπειρία	οι εμπειρίες των εμπειριών τις εμπειρίες - εμπειρίες
---	---

- αρμενίζω: ταξιδεύω με ανοιχτά πανιά στη θάλασσα
(αρμενίζω, αρμένιζα, αρμένισα, θα αρμενίζω, θα αρμενίσω, έχω αρμενίσει, είχα αρμενίσει, θα έχω αρμενίσει)
Το καράβι αρμένιζε στ' ανοιχτά.

- μάστορας ο: αυτός που γνωρίζει καλά αυτό που κάνει, που ενεργεί με επιδεξιότητα, ο δεξιότηχνης
Είναι μάστορας στην κηπουρική. Κανένας δεν τον φτάνει.

ο μάστορας του μάστορα τον μάστορα - μάστορα	οι μάστορες/ μαστόροι των μαστόρων τους μάστορες/ μαστόρους - μάστορες/ μαστόροι
---	---

- σκούζω: βγάζω διαπεραστική κραυγή, ουρλιάζω, ξεφωνίζω, στριγκλίζω
(σκούζω, έσκουζα, έσκουξα, θα σκούζω, θα σκούξω, έχω σκούξει, είχα σκούξει, θα έχω σκούξει)
Μόλις τον ακούμπησε ο γιατρός, έσκουξε από πόνο.

- αντικρίζω: έρχομαι σε οπτική επαφή με κάποιον ή κάτι απέναντί μου
(αντικρίζω, αντίκριζα, αντίκρισα, θα αντικρίζω, θα αντικρίσω, έχω αντικρίσει, είχα αντικρίσει, θα έχω αντικρίσει)
Αντίκρισε τον εαυτό της στον καθρέφτη και χαμογέλασε με ικανοποίηση.

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης****1. Άκουσε και επανάλαβε.**

- δεν πήγες στο θέατρο;
- ήμουν άρρωστος, πώς να πάω; Λυπήθηκα βέβαια πολύ, μου αρέσει πολύ ο Τσέχωφ. Είναι ικανότατος δραματουργός, γνωρίζει βαθιά την ψυχή του ανθρώπου.
- Άκουσα ότι ήσουν άρρωστος. Πώς τα κατάφερες πάλι;
- ο καιρός είναι ακόμα άστατος, μας εξαπατά και δεν ντυνόμαστε αρκετά ζεστά.

2. Βάλε ✓ στις αιτιολογικές προτάσεις.

1. Ο μπαμπάς θύμωσε, αφού έμαθε όλη την περιπέτειά μου.	
2. Μόλις είδε τους φίλους της, άρχισε να τρέχει από τη χαρά.	
3. Επειδή είσαι πολύ ψηλός, θα κάτσεις στην τελευταία σειρά.	
4. Η Άννα πήρε ταξί, αφού είχε χάσει το λεωφορείο.	
5. Ενώ ο γείτονας έλεγε κάτι, η μάνα αδιαφορούσε.	
6. Πρέπει να φύγω εσπευσμένα, γιατί έχω πολλές δουλειές.	

3. Άκουσε και συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν.

Το κορίτσι γύρισε νευριασμένο από το σχολείο, του είχαν κάνει έντονη παρατήρηση, είχε αμελήσει τα μαθήματά του και δεν είχε γράψει τίποτα.

Η μάνα στεναχωρήθηκε πολύ, μόλις έμαθε τα νέα για την κόρη της, την θεωρούσε υπεύθυνη και καλή μαθήτριά.